

ישראל וריס

ז"ל

נולד בשנת 1930 בתימן. נפל ב 4.7.1948, בקרב על
כיבוש הכפר בירוה שבגליל המערבי.

ישראל

ישראל נולד בתימן בשנת 1930
להורים מנצור ונעמי וריס.
אח לשלומית ושמעון.
הוא למד תורה בתימן והיה חכם מאד.
ישראל היה די מקובל בחברה
והיו לו הרבה חברים.
ישראל החליט לעלות לארץ בגיל 17
בשנת 1947.
משפחתו של ישראל החליטה להישאר בתימן,
לכן ישראל עלה ארצה לבדו באוניית מעפילים.
הוא חונך במוסד דתי לנוער- הרי הזכרנו
שישראל אהב תורה.
הוא התגורר בכפר גנים סמוך לפתח-תקווה.

המשפחה

משפחתו של ישראל- הוריו מנצור ונעמי ואחיו- שמעון ושלומית, גילו על מותו של ישראל כשהם היו בתימן לאחר שקיבלו מכתב מקרוב משפחה.
כשהם הגיעו ארצה בשנת 1949 הם ביררו איפה ישראל קבור ומאז הם פוקדים את קברו כל שנה ושנה.
במהלך השנים נפטרו ההורים מנצור ונעמי, האח שמעון מתגורר בנס-ציונה והאחות שלומית מתגוררת השיכון המזח עם בעלה צדוק גורמה.

שלומית ובעלה

סיפור הגבורה של ישראל

בעת מלחמת העצמאות ישראל נלקח בשבי הירדנים וישב בכלא.
בשעת לילה מאוחרת ישראל ברח מהכלא.
כשהירדנים הבינו שהוא ברח, הם רדפו אחריו,
אבל ישראל היה חכם- הוא טיפס על אחד מענפיו של עץ
שהיה באזור ונתלה עליו.
כשהירדנים עברו ליד העץ, הם לא הבחינו בישראל וכך הוא ניצל.

עליית תימן

היחס בו נתקלו עולי תימן:

עולי תימן הראשונים נתקלו בארץ ביחס גרוע מצד העדות האחרות בארץ ואף נוצלו ככוח עבודה עבודה זול. כל אלה לא פגעו באהבתם לארץ ישראל. עולי תימן המשיכו לשמור בארץ על המסורת, המנהגים, בתפילות ואף המבטא שלהם. תוך זמן קצר הם החלו להתחבב על תושבי הארץ בשל חריצותם פיקחותם ודמותם הרוחנית המקורית- מזרחית.

בעיות פננסיות:

ייסורי יהודי תימן לא הסתיימו עם בואם לארץ-ישראל. רבים היו הקשיים שעברו עליהם בשנותיהם הראשונות בארץ. כסף לא היה בידם ולא נמצא שום עשיר או נדיב שיתמוך בהם. הבעיה העיקרית הייתה מחסור בדיוור, הצפיפות בתוך חומות ירושלים הייתה רבה. מאחר שלא יכלו לשלם שכר דירה גבוה, התגוררו תחילה בשדות, באהלים, בסוכות ואף המערות סביב העיר.

כפר גנים

ישראל התגורר בכפר גנים
סמוך לפתח- תקווה.

כפר גנים הוא ישוב במישור החוף ממערב לפתח- תקווה.
הישוב הוא מועצה מקומית.
ראשיתו בשנת 1932. באזור שסביב לישוב יש פרדסים, גנים ומרעין.
מכאן גם שמו- כפר גנים.
הכפר ממוקם כ 60 מטר מעל פני המים ו כ 8 ק"מ מחוף תל- אביב.
מהכפר יוצא כביש מזרחה אל מרכז פתח- תקווה, ובמרחק קילומטר אחד
מתחבר לבית החולים בילינסון עם כביש פתח-תקווה - ת"א.

מלחמת העצמאות

בשנת 1948 פרצה מלחמת העצמאות. המלחמה שבה עמד הישוב היהודי בארץ ישראל, בשנים 1947-1949, מול התקפה משולבת של ערביי הארץ וצבאות ערב, ובמהלכה זכה בעצמאותו המדינית.

בתקופה הראשונה נלחם הישוב העברי בכוחות מזוינים של ערבים מקומיים אשר הסתייעו במתנדבים מארצות ערב. בתקופה השנייה ניטשה המלחמה בין צה"ל לבין כוחות הצבא הסדירים של מצרים, ירדן, עיראק, סוריה ולבנון שהסתייעו במתנדבים מסעודיה, תימן ולוב. כוחות שני הצדדים לא היו שווים. לפקודת הישוב היהודי עמדו כוחות ה"הגנה".

"הגנה"

ישראל וריס שירת ב"הגנה".

ארגון ה"הגנה" היה הארגון הצבאי המחתרתי המרכזי של הישוב העברי בארץ ישראל בימי המנדט הבריטי. הוא הוקם ביוני 1920 כממשיך דרכו של ארגון השומר. ראשוני חבריו היו מארגון השומר לשעבר וחיילים יהודים ששרתו בצבא הבריטי במלחמת העולם הראשונה. ה"הגנה" נועד להגן על ישובים יהודיים מפני התקפות הערבים. במהלך הזמן הוא הפך לכוח הצבאי של "המדינה שבדרך" ועסק בלחימה בשלטון הבריטי והבאת מעפילים לארץ-ישראל.

שבועת האמונים לארגון-ההגנה בארץ-ישראל

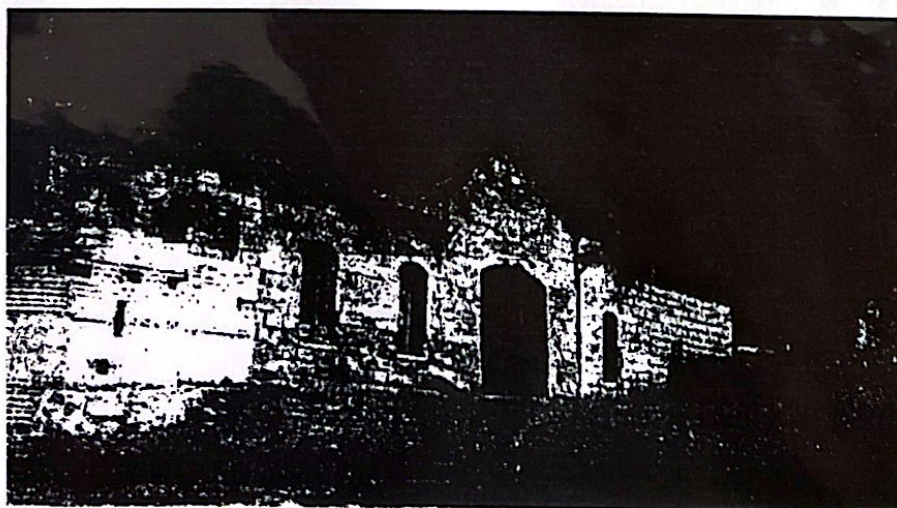
הנני מצהיר, כי מתוך התנדבות אישית והכרה חופשית אני
נכנס לארגון ההגנה בארץ-ישראל.
הנני נשבע לשמור אמונים כל ימי חיי לארגון ההגנה, לחוקתו
ולתפקידיו, כפי שהוגדרו עליידי הפיקוד העליון.
הנני נשבע לעמוד כל ימי חיי לרשותו של ארגון ההגנה, לקבל
על עצמי, ללא תנאי וללא סייג, את עול משמעתו ולפי קריאתו
להתגייס לשירות פעיל. בכל עת ובכל מקום, לציית לכל פקודותיו,
ולמלא את כל הוראותיו.
הנני נשבע להקדיש את כל כוחותי, ואף להקריב את חיי,
להגנה ולמלחמה על עמי ועל מולדתי, על חירות ישראל ועל
גאולת ציון.

טול-כרם

בתקופת המנדט הבריטי, עם סלילת מסילת הברזל
מקטברה לחיפה, הייתה טול-כרם לצומת מסילות.
ישבו בה כנופיות ערביות שתקפו ישובים יהודיים.
בעת המלחמה היא הייתה בסיס ליחידות צבא עיראקיות.
עם קביעת הגבול בהסכמי שביתת הנשק בתום המלחמה,
נשארה טול-כרם בתחום ממלכת ירדן ומאז איבדה את חשיבותה
הכלכלית.
הגבול בין ישראל לירדן עבר סמוך לטול-כרם עד מלחמת ששת-הימים
שבה נכבשה העיר ע"י צה"ל.

סג'רה (אילניה)

סג'רה הייתה הנקודה העברית הראשונה בגליל התחתון ומן המושבות הראשונות בארץ-ישראל.
היא הוקמה על אדמה שנרכשה בידי הברון רוטשילד בראשית שנות התשעים של המאה ה-19, ב-1989 הועברה לידי יק"א.
שמה העברי של סג'רה- אילניה.
יק"א הקימה בסג'רה חוות הכשרה חקלאית ששימשה מרכז לפועלי הגליל ותחנת מעבר לבני העלייה השנייה.
אדמותיה של סג'רה נמסרו למתיישבים בחכירה ע"י יק"א, באותה שנה נעשה בסג'רה הניסיון הראשון של קבוצת פועלים שקראה לעצמה "הקולקטיב" לקבל בידיה במשותף את עיבוד שדות הפלחה, להקים משק חקלאי (התפתחותו של הקיבוץ).
בסג'רה הצליחו חברי בר-גיורא לקבל לידיהם לראשונה את האחריות על שמירת הישוב, והצלחתם סללה את הדרך לקבלת השמירה גם במושבה הסמוכה, כפר-תבור.
חברים בארגון "השומר" נפלו על משמרתם בסג'רה.
בשנת 1913, נמכרה חוות ההכשרה בסג'רה לחברת מטעים פרטית, החווה נחרבה ונהרסה במלחמת העולם הראשונה.
ב-1944 נרכשה החווה ע"י הקרן הקיימת לישראל.
במלחמת העצמאות עמדה המושבה בקו החזית נגד "צבא ההצלה"
בפקודו של פאוזי אל קאוקג', שמרכזיו בסביבה היו הכפרים הערביים לוביה וארען.
בהתקפת נגד של צה"ל ביולי 1948 שוחרר האזור כולו.

ובסוף...

ישראל השתתף בכיבוש הכפר
בירוה שבגליל המערבי ושם נפל
בתאריך 4.7.1948.
בו ביום הוא הובל למנוחות עולמים
בבית הקברות בנהריה.

יהי זכרו ברוך.

תודות

ברצוננו להודות לשלומית וצדוק גורמה
ולגברת עדנה גורליק.

עשו את האלבום:

-שרון מגיאר ת.ז: 3998492 טל' 9664293 "אחרון הבילויים".
-סוזן מן ת.ז: 3773132 טל' 9656272 "אחרון הבילויים".

שיחזר את האלבום:

יניב גורליק טל' 9582510 גמנסיה גן נחום.